

KALAJOKI

VIIDEN TÄHDEN ELÄMÄÄ

Kalajoen kaupungin
energiatehokkuusohjelman

Toimintasuunnitelma vuosilla 2017 - 2025

[Liitetieto]

242/00.04.01/2018

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	1
2 SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	1
3 ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN TOMEENPANON ORGANISOINTI	2
4 TOIMENPITEET JA VELVOITTEET	3
4.1 Tilapalvelut	3
4.2 Kuntatekniikka	3
4.3 Viemärlaitos	3
4.4 Rakennusvalvonta	4
4.5 Kaavoitus	4
4.6 Varhaiskasvatus, opetus ja työtoimintapalvelut	4
4.7 Hankinnat:	4
5 ENERGIATEHOKKUUDEN RAPORTOINTI	4
6 TOIMINTASUUNNITELMAN PÄIVITYS	4

1 JOHDANTO

Kuntien energiatehokkuusohjelma on ensisijainen keino täyttää EU:n Energiatehokkuusdirektiivissä (2012/27/EU) antamat suhteellisen tiukat energiatehokkuusvelvoitteet. Järjestelmä on vapaaehtoinen vaihtoehto uudelle kansalliselle lainsäädännölle tai muille uusille pakkokeinoille energian säästämiseksi. Kattava vapaaehtoinen energiatehokkuussopimustoiminta on käynnistynyt Suomessa jo vuonna 1997 Energiansäästöso-
pimuksena. Sopimuskausi 2017 -2025 jatkaa keskeytyksettä energiatehokkuussopimustoimintaa vuoden 2016 lopussa päättyneen sopimuskauden jälkeen. Kalajoen kaupunki on ollut mukana energiatehokkuussopimuk-
sessa vuodesta 2010 alkaen ja on mukana myös uudelle kaudelle.

Sopimuksella pyritään ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen, mutta siihen sisältyy myös uusiutu-
van energian edistämiseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Sopimus tukee olennaisesti myös muuta kunta-
alalla tehtävää ilmastotyötä. Aiemman kauden energiankäytön tehostamistavoite oli 9 prosenttia (1 970 MWh)
vuoden 2008 energiankäytöstä. Uuden kauden kokonaistavoite on 7,5 % (1 607 MWh) vuodelle 2025 ja välita-
voite vuodelle 2020 on 4 % (857 MWh) mennessä vuoden 2015 energiakulutustiedoista.

2 SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Kunta-alan energiatehokkuussopimus on Työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton välinen
sopimus energian käytön tehostamisesta kunta-alalla ja osa valtion energiapolitiikkaa, jossa energiansäästöllä
ja energiatehokkuuden parantamisella on keskeinen sija. Energiatehokkuussopimukset ovat valtion ja toimialo-
jen yhdessä valitsema vapaaehtoisuuteen perustuva keino täyttää Energiatehokkuusdirektiivissä (2012/27/EU)
Suomelle asetetut kasalliset energiansäästötavoitteet. Sopimuksen tavoitteena on myös, että julkinen sektori
toimii esimerkkinä energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistämässä.

Alkaneelle kaudelle Kalajoen kaupungille asetetut säästötavoitteet on laskettu vuoden 2015 energiankulutuk-
sesta. Säästötavoitteet ovat

vuoteen 2020 mennessä 857 MWh (4 %)

vuoteen 2025 mennessä 1 607 MWh (7,5 %)

Kalajoen kaupungin energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelma kaudelle 2017 - 2025

Sopimus koskee kaikkia Kalajoen kaupungin hallinnassa olevia omistettuja, vuokrattuja ja vuokralle annettuja rakennuksia, katu- ja muuta ulkovalaistusta, vesi- ja jätehuoltoa, joukkoliikennettä, omia kuljetuksia ja työkohteita. Lisäksi olemme sitoutuneet myötävaikuttamaan, että konserniyhtiöt liittyvät omien toimialueidensa energiatehokkuussopimukseen.

Energiatehokkuuden toimintasuunnitelma on laadittu kunnan Teknisen palvelun toimesta ja sen mahdollisesta päivittämisestä vastaa jatkossa kaupunginhallituksen nimeämä energiatyöryhmä. Toimintasuunnitelma käsitellään teknisessä lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa kevään 2018 aikana.

3 ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN TOMEENPANON ORGANISOINTI

Kalajoen kaupungin energiaohjelman vastuuhenkilöksi on nimetty talonrakennuspäällikkö Rauli Mäkitalo ja yhteyshenkilöksi isännöitsijä Pirita Salmu. Sopimusmenettelyn toteutuksesta, toiminnan tehostamisesta ja seuraamisesta vastaa kaupunginhallituksen nimeämä energiatehokkuusryhmä. Energiatehokkuusryhmä koostuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Työryhmän tehtäviin kuuluu erilaisten energiatehokkuustoimien luominen ja jalkauttaminen palvelutuotantoon sekä toimintasuunnitelman päivittäminen tarvittaessa.

Energiatyöryhmän kokoonpano

Rauli Mäkitalo	Tilapalvelut
Pirita Salmu	Tilapalvelut
Annukka Takalo	Kuntatekniikka
Miia Rytty	Opetuspalvelut
Elisa Tikkanen	Varhaiskasvatus
Tomme Pöyhtäri	Tekninen lautakunta
Pirjo Männistö	Hankinnat ja Talousohjaus
Anne Prittinen	KOY Kalajoen Vuokra-asunnot
toimitusjohtaja	Kalajoen Lämpö Oy
Pauli Sarpola	Kalajoen Satama Oy

4 TOIMENPITEET JA VELVOITTEET

Energiasäästötavoitteiden saavuttamiseksi Kalajoen kaupunki on sitoutunut parantamaan energiatehokkuutta kaikilla palvelualueillaan. Tämän vuoksi tulevalla kaudella panostetaan aiempaa enemmän koulutukseen ja viestintään niin kuntaorganisaation sisällä, kuin asukasviestinnässäkin ja hyödynnetään aiempaa enemmän alueellista yhteistyötä ja verkostoja. Energiatehokkuusasioita huomioidaan myös kun kaupunkistrategiaa ja johtamisjärjestelmiä päivitetään.

Toimenpiteitä ja velvoitteita ovat:

- Toiminnan organisointi ja suunnittelu
- Energiankäytön tehostamismahdollisuuksien selvittäminen
- Kustannustehokkaiden energiankäytön tehostamistoimien toteuttaminen
- Energiatehokkuuden huomioon ottaminen suunnittelussa ja hankinnoissa
- Henkilökunnan koulutus ja energiatehokkuusasioiden viestintä
- Vuosittainen raportointi energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään
- Uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen ja energiatehokkaan teknologian käyttöön ottaminen siltä osin, kuin se on kustannustehokasta ja tarkoituksenmukaista

Palvelukohtaisia sopimuskauden tavoitteita ovat

4.1 Tilapalvelut

- Hyödynnetään eri rahoitusmuotoja (esim. ESCO-hankkeet) energiatehokkuusinvestoinneissa
- Toteutetaan öljylämmityskiinteistöjen lämmitystapamuutokset tarkoituksenmukaisuus huomioiden vuoteen 2025 mennessä
- Luodaan suunnitteluohjeet energiatehokkuusvelvoitteet huomioiden
- Kuukausittainen kulutusseuranta ja sen hyödyntämisen kehittäminen
- Tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen
- Verkostoituminen ja alueellisen toiminnan hyödyntäminen

4.2 Kuntatekniikka

- Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen uusimalla elohopeavalaisimet led-valaisimiin
- Kuljetus- ja työkalustalon polttoaineen kulutuksen vähentäminen ja energiatehokkuuden huomiointi kuljetus- ja työkalustalon hankinnassa

4.3 Viemärilaitos

- Energiatehokkuusasioiden huomiointi ja toiminnan kehittäminen vesihuollossa

4.4 Rakennusvalvonta

- Rakennusvalvonta ohjaa ja opastaa uudisrakentajia energiatehokkaaseen rakentamiseen
- Korjausrakentamisen neuvonnassa painotetaan talotekniikkaa, tiiveyttä, lämpöfysikaalisia ominaisuuksia

4.5 Kaavoitus

- Kalajoen kaupungin kaavoitus- ja liikennesuunnittelu pohjautuu ympäristöarvoihin, joustaviin liikenneyhteyksiin, yhdyskuntateknisiin kustannuslaskelmiin ja palvelurakenteeseen.

4.6 Varhaiskasvatus, opetus ja työtoimintapalvelut

- Energiatehokkuusasioista viestiminen ja ohjaaminen lapsille ja nuorille
- Energiatehokkaiden toimintatapojen luominen yhdessä ohjattavien kanssa

4.7 Hankinnat:

- Hankintaohjeistuksen päivittäminen sisältämään Ministeriön julkaisema ohje ”Energiatehokkuus julkisissa hankinnoissa” tarkoituksenmukaisessa laajuudessa
- Hankintahenkilöstön kouluttaminen huomioimaan energiatehokkuus hankintamenettelyssä ja mm. Motivan www-sivuilta löytyvien työkalujen ja ohjeistuksien hyödyntämiseen

5 ENERGIATEHOKKUUDEN RAPORTOINTI

Kalajoen kaupunki raportoi vuosittain Motivan antaman aikataulun ja ohjeiden mukaisesti edellisen vuoden energiankäytöstä, sopimuksen mukaisista toimenpiteistä sekä asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Raportointitietojen koostamisesta ja raportoinnista seurantajärjestelmään vastaa sopimuksen yhteyshenkilö

6 TOIMINTASUUNNITELMAN PÄIVITYS

Toimintasuunnitelman päivittämisestä vastaa kaupunginhallituksen nimeämä energiatyöryhmä. Toimintasuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Toimintasuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet huomioidaan Kalajoen kaupungin kaupunkistrategiaa päivitettäessä sekä muita mahdollisia johtamissopimuksia laadittaessa.